

COMUNITATS I PARRÒQUIES OBERTES A L'HOSPITALITAT

Guia de bones pràctiques per l'acollida de persones
immigrades i refugiades a les parròquies

**Plataforma
d'entitats cristianes
amb els immigrants**

PER QUÈ FEM AQUESTA GUIA?

Catalunya des de sempre ha estat terra d'acollida. Un bon exemple és l'acollida de les persones procedents de les migracions espanyoles entre els anys 50 i 70 que van revitalitzar la demografia i el teixit associatiu català, o al principi del segle XXI amb l'arribada de persones procedents de tot el món. Aquesta experiència migratòria ens ha fet créixer com a país: ha permès mantenir escoles, ha contribuït al creixement econòmic i ens ha aportat nous valors i tradicions.

Sense oblidar-nos de les persones immigrades, cal tenir en compte que la situació per a milions de persones refugiades és d'extrema urgència. Més de 65 milions de persones al món han hagut de fugir forçosament de casa seva, sobretot des de Síria, Afganistan i Somàlia. Els motius són molt diversos: les guerres, la violència, la persecució al seu grup social, per raons polítiques...

Gairebé 34.000 persones es veuen obligades a marxar de casa seva cada dia. Les polítiques migratòries dels estats europeus, però, no han estat a l'alçada de l'exigència humanitària d'aquesta emergència. Actualment, milions de persones esperen en camps de refugiats i en ciutats no segures a ser reasentats a territoris on tinguin una millor acollida, més respectuosa amb els drets humans.

Nosaltres formem part d'aquesta acollida, obrint-nos a l'arribada d'aquestes persones i afavorint la seva integració a la nostra societat.

SENTIT EVANGÈLIC DE L'ACOLLIDA

“...era foraster i em vau acollir” (Mateu 25,35)

1. Acollir és rebre (algú que es presenta), especialment admetre'l en la nostra companyia. **Es tracta de l'hospitalitat que Jesús practicava** com una actitud fonamental i continuada. És manament de **Jesús: qui us acull, m'acull!** Aquesta va ser una actitud característica de la primera comunitat cristiana. En aquesta acollida trobem el sentit veritable de l'acollida cristiana: acollir especialment als marginats, aquells que ningú no acull. Jesús acull tothom perquè el Déu de Jesús és Pare de tots, sobretot i especialment d'aquells “que no tenen pare”.

2. Acollir és atendre una demanda, una opinió, una doctrina, un consell. Pels cristians es tracta d'acollir el que Jesús està proposant. **L'acollida ens descentra de nosaltres mateixos, per a centrar-nos en l'altre** a qui volem i hem d'acollir. Quan ho fem així, quan ens preocupem més de l'altre que de nosaltres mateixos és quan resulta que el gran beneficiat no és pas el qui és acollit, sinó que ho és el qui acull. **L'acollida ens transforma.**

3. Acollir és servir, tan destacat en l'Evangeli com per exemple veiem en el rentament de peus a Joan 13. Així acollint esdevenim veritablement cristians, ja que l'acollida ens transporta a estimar l'altre tal com és i fem com feu Jesús. Acollim tothom perquè ha de ser la nostra manera de ser i de fer. El pecat contra l'acollida és l'actuació des del poder. **La paràbola del Bon Samarità ens transporta a veure en les persones refugiades o altres nou-vingudes com els malferits que resten abandonats al marge del camí.** El Bon Samarità baixa del cavall, atén, fa la primera cura, es fa càrrec, carrega, i se n'encarrega, acompanyant al ferit a l'hostal que complementa la seva acció guaridora (cerca les aliances necessàries amb altres recursos i entitats).

QUÈ PODEM FER A LA PARRÒQUIA?

A l'hora de plantejar-nos l'acollida en la nostra parròquia cal tenir en compte una sèrie de criteris, actituds i recomanacions que poden ajudar a donar més sentit al servei i a fer-lo des de criteris evangèlics.

L'acollida ha d'arribar al cor de les persones i fer que tothom se senti comprès, acceptat, ajudat i acompanyat per millorar la seva vida. La parròquia ha de ser casa i poble de Déu. La parròquia ha de ser una "segona casa", una llar de referència per a tothom, sobretot ara per a aquelles persones refugiades i immigrades.

Caldrà que les persones que es dediquin específicament a l'acollida dels altres es preparin i assumeixin unes determinades actituds de fons:

1. Tota la comunitat és la que acull i tota la comunitat és acollida

- Totes les persones i les activitats de la comunitat són acollidores. No solament el prevere o unes persones especialitzades. Tota la parròquia és acollidora i hospitalària en les celebracions, la catequesis, l'acció social, en el seus grups i trobades...
- Cal una conversió de tota la comunitat i anar-se sensibilitzant en els valors de: tolerància, amabilitat, confiança, comprensió, humilitat, paciència, discreció, coneixement de l'altre, respecte, diàleg, germanor. Tanmateix, cal evitar: prejudicis, estereotips, rebuigs i pors per avançar en la sensibilitat humana.
- És convenient procurar que sempre hi hagi algú que aculli.
- Exercir l'acollida és una oportunitat de creixement, de riquesa per cada persona i per tota la comunitat.

2. Conèixer a qui s'acull

- Escoltar bé la demanda abans de parlar.
- Prescindir de la nostra oferta, "descentrar-se".
- Tenir interès pel que viu l'altra persona i obrir-se a la seva realitat.
- Aprendre a veure les coses des del punt de vista de l'altra persona.
- Facilitar un clima de confiança i comunicació.

3. Millorar sempre la qualitat de l'acollida

- Intentar que tothom es trobi bé.
- Ser transparents.

4. Augmentar el temps dedicat a l'acollida

- Mantenir el temple obert més temps.
- Dedicar hores d'acollida amb persones preparades per a aquest servei.

5. Mantenir una actitud gratuïta

- Fer créixer l'autoestima de la persona acollida, al posar-la en el centre de la conversa.
- No furgar en el passat de l'altre, creure en la possibilitat de noves oportunitats.
- Comunicar esperança i alegria.

6. Saber canalitzar i derivar ja que no sempre cal resoldre. Acollir vol dir no solament atendre les necessitats bàsiques (menjar, vestir, higiene, habitatge, treball...) sinó també atendre tots els aspectes humans: informar, formar, acompanyar als recursos, en la recerca de treball, en la incorporació a la comunitat del barri o poble, reconstruir la persona mitjançant l'atenció psicològica, oferir una resposta i creixement espiritual...

7. Acompanyar

- Estar al costat de la persona, a vegades només per escoltar la seva situació.
- Fer un seguiment personalitzat del procés, ritmes i situacions de cada persona.
- Obrir camins d'integració i oferir instruments de comunió.
- Fomentar l'autonomia de les persones.
- Col·laborar i fer xarxa amb altres entitats per una atenció integral i coordinada.

8. Procurar la participació i la implicació de les persones en la comunitat, respectant la seva llibertat, invitant a recollir aportacions econòmiques i a que es facin voluntaris i participin d'algunes entitats del barri o poble que es dediquen a aquest servei envers persones immigrades i refugiades.

9. Informar-se i formar-se sobre la situació i problemàtica de les persones refugiades i immigrades, així com sobre els recursos, entitats, grups i moviments que hi ha a prop per atendre-les. Alhora, conèixer les causes de tals situacions, ser crítics i cercar fonts d'informació diferents als mitjans de comunicació: en butlletins d'ONG com ara Justícia i Pau, Caritas, Mans Unides i d'altres entitats, o mitjançant els testimonis directes de persones refugiades, immigrades o cooperants.

10. Exigir als diferents partits polítics i administracions públiques un major esforç en favor de l'acollida, integració social i promoció dels drets de totes les persones refugiades i immigrades.

En resum, **acollir** vol dir:

- Saludar-se i interessar-se els uns pels altres.
- Rebre i acceptar l'altre tal com és.
- Trobar temps per escoltar-nos, per conversar.
- Convidar a la participació.
- Ajudar a qui ho necessita, quan està al nostre abast.

RECURSOS I MATERIALS

A la parròquia convé tenir-hi:

1. Una sala senzilla, familiar, alegre, que inviti a acollir, escoltar i conversar.

2. Una llibreta on apuntar dades, noms, adreces, telèfons...

3. Un tríptic on hi hagi exposades les activitats i horaris de la comunitat parroquial per poder oferir a les persones que “truquen a la porta”.

4. Un equip d'acollidors/es ben formats i que comparteixen el seu servei regularment.

ACTIVITATS QUE ES PODEN FER A LA PARRÒQUIES SOBRE I AMB LES PERSONES REFUGIADES I IMMIGRADES

- Promoure la participació de les persones immigrades i refugiades que vulguin a les activitats i grups de la parròquia, així com al Consell Parroquial.
- Realitzar un esforç, des de la parròquia, per mantenir la relació i col·laboració amb les entitats i col·lectius de persones novingudes existents en el seu entorn i en particular també amb entitats i col·lectius d'altres confessions religioses.
- Dedicar una o més reunions al tema de les persones immigrades i refugiades en els grups de la parròquia, comissions i Consell Pastoral.
- Organitzar trobades obertes per exposar la situació de persones immigrades i refugiades per part d'entitats que hi estan treballant, així com una taula de testimonis de persones refugiades, immigrades i cooperants. Si és possible, comptar amb el testimoni de persones de la comunitat que hagin immigrat per compartir el seu testimoni.
- En les celebracions eucarístiques i altres pregar per totes les persones que es veuen obligades a deixar els seus països. Alhora, oferir algun espai perquè s'expressin, facin un testimoni... També organitzar una vetlla de pregària específica.
- Fer un estudi d'Evangelí sobre alguns texts:
 - Bon Samarità: Lluc 10,25-37 (atenció al necessitat).
 - Paràbola del Bon pastor: Joan 10, 1-21 (l'acompanyament).
 - Els deixebles d' Emmaús: Lluc 24, 13-35 (l'alegria de l'acollida i la companyia del caminar amb Jesús).
 - Obres de misericòrdia: Mateu 25.
 - Curació de la filla d'una sirofenícia, no jueva, estrangera: Mateu 15, 21-28 i Marc 7, 24-30 (Jesús es transforma, s'enriqueix i canvia de perspectiva, gràcies a la comunicació amb una dona estrangera).

- Ser present com a Parròquia, Consell Pastoral o grup de Càritas en les plataformes municipals o de barri que treballen per l'acollida a les persones refugiades.

BIBLIOGRAFIA PROPOSADA PER LA GUIA “COMUNITATS I PARRÒQUIES OBERTES A L'HOSPITALITAT”

Comisión Episcopal de Migraciones. *Nota de la CE de Migraciones sobre la acogida a los inmigrantes y refugiados en Europa y en nuestro país*. A: Delegació diocesana de Pastoral Social - Arquebisbat de Barcelona. 2017. Disponible a:

https://www.pastoralsocial.cat/index.php?option=com_content&view=article&id=143:nota-de-la-ce-de-migraciones-sobre-la-acogida-a-los-inmigrantes-y-refugiados-en-europa-y-en-nuestro&catid=11:plataforma-dentitats-cristianes&Itemid=83

Conferencia Episcopal Española (2007). *L'Església a Espanya i els immigrants: reflexió teologicopastoral i orientacions pràctiques per a una pastoral de migracions a Espanya a la llum de la instrucció pontificia Erga Migrantes caritas Christi*. Madrid: EDICE. Disponible a:

http://www.arquebisbattarragona.cat/index.php?lang=cat&arxiu=fitxa_cee&idnoticia=4010&id=&id_subfamilia=

La Santa Seu (2016). *Mensaje del Santo Padre Francisco para la jornada mundial del emigrante y del refugiado. Emigrantes y refugiados nos interpelan. La respuesta del evangelio de la misericordia*. Ciutat del Vaticà: Editrice Vaticana. Disponible a:

https://w2.vatican.va/content/francesco/es/messages/migration/documents/papa-francesco_20150912_world-migrants-day-2016.html

La Santa Seu (2017). *Mensaje del Santo Padre Francisco para la jornada mundial del migrante y del refugiado 2017. Emigrantes menores de edad, vulnerables y sin voz*. Ciutat del Vaticà: Editrice Vaticana. Disponible a:

https://w2.vatican.va/content/francesco/es/messages/migration/documents/papa-francesco_20160908_world-migrants-day-2017.html

La Santa Seu (2018). *Mensaje del Santo Padre Francisco para la jornada mundial del migrante y del refugiado 2018. Acoger, proteger, promover e integrar*. Ciutat del Vaticà: Editrice Vaticana. Disponible a:

http://w2.vatican.va/content/francesco/es/messages/migration/documents/papa-francesco_20170815_world-migrants-day-2018.html

La Santa Seu (2018). *Mensaje del Santo Padre Francisco para la celebración de la 51 jornada de la paz. Migrantes y refugiados: hombres y mujeres que buscan la paz*. Ciutat del Vaticà: Editrice Vaticana. Disponible a:

http://w2.vatican.va/content/francesco/es/messages/peace/documents/papa-francesco_20171113_messaggio-51giornatamondiale-pace2018.html

Martín, M. G. (2015). *De l'hostilitat a l'hospitalitat*. Quaderns Cristianisme i Justícia (196). Barcelona: Cristianisme i Justícia. Disponible a:

<https://www.cristianismeijusticia.net/de-lhostilitat-lhospitalitat>

Mateos, A. A. (2017). *Fills i filles d'un pelegrí, cap a una teologia de les migracions*. Quaderns Cristianisme i Justícia (206). Barcelona: Cristianisme i Justícia. Disponible a:

<https://www.cristianismeijusticia.net/fills-i-filles-dun-pelegri-cap-una-teologia-de-les-migracions>

Oller, M. D. (2017). *Tejiendo vínculos para construir la casa común*. Maliaño: Sal Terrae.

Plataforma d'Entitats Cristianes amb els immigrants. (2015). 10è Aniversari: Comunicats i documents 2005-2015. Barcelona: Arquebisbat de Barcelona.

Plataforma d'Entitats Cristianes amb els immigrants. (2015). Comunicat de la Plataforma d'Entitats Cristianes amb els immigrants. Obtingut de https://www.pastoralsocial.cat/index.php?option=com_content&view=article&id=79:comunicat-davant-les-noves-morts-per-naufregi-a-la-mediterrania&catid=11:plataforma-dentitats-cristianes&Itemid=83

Plataforma d'Entitats Cristianes amb els immigrants. (2016). Nota de la Plataforma d'Entitats Cristianes amb els immigrants. Obtingut de

https://www.pastoralsocial.cat/index.php?option=com_content&view=article&id=109:nota-de-la-plataforma-dentitats-cristianes-amb-els-immigrants&catid=11:plataforma-dentitats-cristianes&Itemid=83

Pontifici Consell per la Pastoral dels Emigrants i Itinerants. (2014). *Instrucció "Erga Migrantes Caritas Christi" (La caritat de Crist cap als emigrants)*. A: Documents d'Església (834). Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat. També disponible en castellà a

http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/migrants/documents/rc_pc_migrants_doc_20040514_erga-migrantes-caritas-christi_sp.html

Les entitats de la Plataforma d'Entitats Cristianes amb els Immigrants disposen de materials que us poden ser útils si voleu complementar la informació.

A més, la Plataforma d'Entitats Cristianes amb els Immigrants ofereix xerrades a les parròquies sobre la situació de persones immigrades i refugiades i sobre propostes d'acció per practicar una bona acollida. Per a més informació, podeu escriure a:

xerradeshospitalitat@gmail.com

**Plataforma
d'entitats cristianes
amb els immigrants**

C. Sant Pau, 101
08001 Barcelona
T. 93 317 63 97
platafcristimmigracio@gmail.com